

23.04.2012

Kj/29

§ 412

V Kaj / Vt Kati Peltolan aloite kevyen- ja joukkoliikenteen lisäämisestä

Pöydälle 23.04.2012

HEL 2011-007005 T 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Kati Peltolan aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne katsoa valtuutettu Kati Peltolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Kati Peltola esittää aloitteessaan, että kaupungin suunnittelussa ja elinkeinopolitiikassa tulisi aloittaa yhteistyöhanke työpaikkakeskittymien toimijoiden kanssa kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen osuuden lisäämiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että yksityisautoilun haittoja pyritään vähentämään ja joukkoliikenteen kulkutapaosuutta lisäämään usealla eri tavalla. Tärkeimpiä keinoja ovat Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma, lukuisat joukkoliikenteen edistämistoimet, Helsingin pyöräilyprojekti, Helsingin seudun ruuhkamaksuselvitystyö, Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimintaohjelma 2008 - 2016, alueiden ja yhdyskuntarakenteen tiivistämis- ja täydennysrakentamishankkeet sekä Helsingin Seudun Liikenne -kuntayhtymän (HSL) toimesta toteutettava liikkumisenohjaus.

Kaupunginhallitus katsoo, että aloitteessa esitetyn uuden yhteistyöhankkeen aloittaminen kaupungin ja työpaikkakeskittymien

toimijoiden kesken kestävien liikennemuotojen osuuden lisäämiseksi ei ole perusteltua, sillä keinot kevyen- ja joukkoliikenteen edistämiseksi ovat jo nykyisellään varsin kattavasti käytössä. Sen sijaan tarkoituksenmukaista on kehittää kaupungin ja yhteistyöorganisaatioiden nykyisiä toimia sekä keskittää resursseja niihin. Erityisesti HSL:n liikkumisen ohjauksen keinoin on mahdollista kasvattaa kevyen- ja joukkoliikenteen kulkutapaosuutta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintosihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Kati Peltolan aloite

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 21.02.2012 § 71

HEL 2011-007005 T 08 02 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Lausunto

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupungin suunnittelussa ja elinkeinopolitiikassa aloitetaan yhteistyöhanke työpaikkakeskittymien toimijoiden kanssa tavoitteena kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen osuuden selvä lisääminen Helsingin alueella.

Yksityisautoilua ja sen haittoja pyritään vähentämään ja joukkoliikenteen kulkutapaosuutta lisäämään usealla eri tavalla. Tärkeimpiä ovat Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma (HLJ 2011/2015), lukuisat joukkoliikenteen edistämistoimet, Helsingin pyöräilyprojekti, Helsingin seudun ruuhkamaksuselvitystyö, Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimintaohjelma 2008 - 2016, alueiden ja yhdyskuntarakenteen tiivistämis- ja täydennysrakentamishankkeet sekä HSL:n toimesta toteutettava liikkumisenohjaus.

Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma on strateginen, seudullista liikennepolitiikkaa linjaava, pitkän tähtäimen suunnitelma. Suunnitelma sisältää toimenpiteitä, jotka parantavat joukkoliikenteen toimivuutta kokonaisuutena ja joilla on myönteinen vaikutus joukkoliikenteen kulkutapaosuuteen. Niistä huolimatta henkilöautoliikenteen osuus matkoista uhkaa kuitenkin kasvaa pääkaupunkiseudulla maankäytön hajaantuessa ilman liikenteen hinnoittelutoimenpiteitä.

Helsingin kaupunginhallitus on 2.11.2009 lausuntona liikenne- ja viestintäministeriölle esittänyt, että Helsinki suhtautuu myönteisesti ruuhkamaksujen käyttöönottoon ja esittää, että liikenne- ja viestintäministeriö aloittaa ruuhkamaksujärjestelmän mahdollistavan lainsäädännön valmistelun. Mikäli ruuhkamaksut otettaisiin käyttöön, muuttuisi ruuhka-aikojen ja ruuhkaisten paikkojen liikenne aiempaa sujuvammaksi. Ruuhkamaksut myös ohjaisivat liikkujien käyttäytymistä kannustamalla heitä liikkumaan joukkoliikenteellä, pyörällä tai kävellen.

Länsimetron valmistuminen Ruoholahdesta Matinkylään vuonna 2015 ja Kehäradan valmistuminen Vantaankosken radan ja pääradan välille vuonna 2014 parantavat seudullisia raideliikenneyhteyksiä.

Helsingin kaupunginvaltuusto asetti 25.9.2005 tavoitteet, joiden mukaan joukkoliikenteen kulkutapaosuuden tulee kasvaa poikittaisessa liikenteessä vanhalla laskentalinjalla 13:sta 17 %:iin ja säteittäisessä liikenteessä 70:stä 73 %:iin vuoteen 2012 mennessä. Poikittaisliikenteen uudella laajennetulla laskentalinjalla tavoitteena on 21 % joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus. Vuosaaren ja Myyrmäen välillä liikennöivän Jokeri 2 -bussilinjan liikennöinti alkaa vuonna 2014. Jokeri 0 -linja Herttoniemen ja Munkkiniemen välillä aloittaa vuonna 2015. Nykyisen bussi-jokerin (550) liikennettä kehitetään syksyllä 2013 ja linjan muuttaminen raide-jokeriksi käynnistyy ennen vuotta 2020.

Pyöräilyn lisäämistavoitteiden toteuttamiseksi käynnistettiin valtuustostrategian 2009 - 2012 mukainen pyöräilyprojekti. Sen tavoitteena on parantaa pyöräilyoloja, jouduttaa oikeanlaisten suunnitteluratkaisujen omaksumista ja toimia pyöräliikenteen painoarvon lisäämiseksi kaikessa päätöksenteossa. Merkittävä muutos on, että pyöräilyä ja jalankulkua kehitetään itsenäisinä liikennemuotoina. Pyöräilyn olosuhteiden parantamisen painopiste on kantakaupungissa, missä kävely ja pyöräily on vilkkainta, mutta missä toisaalta on kaikkein eniten puutteita.

Työpaikkojen liikkumissuunnitelmia ovat Helsingin kaupungin organisaatiossa tehneet jo ainakin muutamat terveyskeskuksen yksiköt, Helsingin Energia, Ympäristökeskus ja kaupunkisuunnitteluvirasto. Vuoteen 2016 mennessä

liikkumissuunnitelmat pyritään saamaan kaikille kaupungin virastoille ja laitoksille. Helsingin kaupungin palveluksessa on lähes 40 000 työntekijää. Liikkumissuunnitelmia laadittaessa kartoitetaan työpaikkojen työntekijöiden liikkumistavat sekä työ- että virkamatkoilla. Liikkumissuunnitelmien avulla luodaan edellytykset kestäväan liikkumiseen ja annetaan tietoa käytettävissä olevista liikkumisen vaihtoehtoista ja eduista.

Monissa Euroopan kaupungeissa tarjotaan liikkumisenohjauspalveluja yrityksille. Esimerkiksi Göteborgissa yrityksen henkilöstön työmatkan liikkumistavat kartoitetaan ja he saavat neuvoja työmatkaliikkumista varten. Yritykset säästävät, kun niiden ei tarvitse ylläpitää kalliita pysäköintipaikkoja. Selvitysten perusteella on havaittu, että työpaikkojen liikkumisen ohjauksen avulla autoliikenne vähentyi 10 - 30 % työpaikkaa kohden.

Suomessa valtakunnallisella tasolla liikenne- ja viestintäministeriö vastaa liikkumisen ohjauksen strategisesta ohjauksesta ja liikennevirasto käytännön toimenpiteistä. Motiva Oy toimii liikkumisen ohjauksen valtakunnallisena koordinaattorina liikenneviraston tilauksesta.

Pääkaupunkiseudulla liikkumisen ohjauksesta vastaa Helsingin Seudun Liikenne -kuntayhtymä. HSL on seudullinen toimija, jonka kohdealueena on koko Helsingin seudun työssäkäyntialue. Tehtävänä liikkumisen ohjauksen on mielekästä sijoittua seudulliseen organisaatioon, joka myös määrittelee liikennejärjestelmän kehittämisen tavoitteet ja keinot sekä vastaa joukkoliikenteen suunnittelusta, hankinnasta, markkinoinnista ja viestinnästä. HSL tarjoaa seudulla toimiville työnantajille keinoja ympäristöystävälliseen liikkumiseen mm. tekemällä liikkumissuunnitelmia, joilla kartoitetaan henkilöstön työmatkaliikkumista sekä siihen liittyviä kehittämistoiveita ja edistetään kestävää liikkumista. HSL:n liikkumisen ohjauksen toimenpiteisiin kuuluvat myös yhteiskäyttöautoilun ja kimpapakyytien edistäminen sekä joukkoliikenteen sähköisten aikataulunäyttöjen markkinointi yrityksille. HSL on liikkumisenohjaustyössään aktiivisesti yhteydessä yrityksiin ja muihin työnantajiin ja prosessissa hyödynnetään työnantajien omat ideat kestäväan liikkumisen edistämiseksi.

Sanomatalossa toimiva Ilmastoinfo on mm. Helsingin, Espoon, Vantaan, HSL:n ja HSY:n yhteinen organisaatio, joka eri kanavia hyödyntäen jakaa tietoa esimerkiksi energiatehokkuudesta ja liikkumisesta. Ilmastoinfo kokoaa omistajatahojensa tietoa ja jakaa sitä keskitetysti potentiaalisille kohderyhmille.

23.04.2012

Kj/29

Valtuustoaloitteessa esitetyn uuden yhteistyöhankkeen aloittaminen kaupungin ja työpaikkakeskittymien toimijoiden kanssa kestävien liikennemuotojen osuuden lisäämiseksi ei ole perusteltua. Tarkoituksenmukaista on kaupungin ja yhteistyöorganisaatioiden nykyisten toimenpiteiden kehittäminen ja resurssien keskittäminen niihin. Erityisesti liikkumisen ohjaus on tuote, joka pitkälti vastaa valtuustoaloitteessa esitettyyn tarpeeseen.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi
Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi